

El patrimoni industrial, ¿una aposta de futur?

L'EROL comença, en aquest número monogràfic dedicat al món del tèxtil, a parlar de diferents aspectes de la història de les activitats industrials de la nostra comarca i ho fem conscients què estem parlant del passat perquè, avui per avui, al Berguedà no es pot parlar d'industrialització en present. Parlem d'un passat del qual resta, però, un important llegat: la història i el patrimoni industrial.

Una història que per recent i viscuda és difícil de salvar i un patrimoni industrial que defineix els últims cents anys del Berguedà, que dona testimoni del que ha estat i el que ha aportat la comarca a la història del país. Estem parlant de fàbriques tèxtils, de les colònies industrials, de les mines de carbó, de les explotacions mineres, dels espais físics on la gent del Berguedà ha treballat amb el cotó, el carbó i el ciment. Una trilogia industrial i cromàtica sense discussió: blanc, negre i gris. Però també parlarem més endavant de petites indústries artesanals com les fàbriques de xocolata, gasoses, gel, malta, etc., que hi havia hagut a la comarca.

Ara que el tèxtil i la mineria ja no són els motors de la comarca, els edificis industrials centenaris són els únics testimonis que ens queden perquè es fa molt difícil salvar maquinària i arxius documentals per a la memòria col·lectiva. La modernitat se'n va endur una part i la crisi la resta: gairebé totes les màquines treballen sense parar en països del Tercer Món quan no s'han venut com a ferralla, i bona part dels arxius estan perduts o difícilment es poden localitzar.

Ens toca però salvar el que tenim perquè es tracta d'un patrimoni ric, fins i tot emblemàtic; un patrimoni inserit en el paisatge i en la vida de la gent que mereix el mateix respecte, atenció i valoració que el d'altres èpoques del passat, la mateixa valoració que el nostre romànic per exemple. Ningú

posa en dubte la categoria arquitectònica, urbanística i històrica de la fàbrica del Clot del Moro, del conjunt de colònies tèxtils al peu del Llobregat, de les colònies mine-

res de Carbons de Berga, i de la mateixa colònia agrícola de Graugés. Poques comarques concentren un patrimoni industrial tan important i variat i encara més, enmig d'un marc natural de gran valor paisatgístic.

Entre tots hem de trobar sortides, industrials i culturals, a aquest patrimoni, perquè només així el podrem salvar. En aquest sentit ens complauen les iniciatives culturals que aposten per la restauració i la conservació d'aquest patrimoni a partir de la creació de Museus: el de la Mineria a Sant Corneli (Cercs), el Museu Colònia Vidal (Puig-reig) i el del Transport al Clot del Moro (la Pobla - Castellar de n'Hug) amb la recuperació del tren de via estreta que des de la Pobla de Lillet portarà als jardins Artigas i a la fàbrica de ciment; també el projecte del Museu Comarcal a la Caserna de Berga que acollirà l'espectacular màquina de vapor que va fer funcionar durant molts anys la fàbrica de la colònia Rosal. Ens interessen especialment aquestes iniciatives perquè dotaran a la comarca d'equipaments culturals que ara no tenim, perquè seran elements claus en el desenvolupament del turisme cultural que sembla una de les apostes econòmiques més clares del futur comarcal.